

SOTE-UUDISTUKSEN TILANNE

Silja Paavola, SuPer ry

Sote-uudistuksen tavoitteet

- Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Yhdenvertaiset , asiakaslähtöiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystalvelut koko maassa
 - eriarvoisuuden vähentäminen
 - henkilöstönvoimavarojen kohdentaminen yhdenvertaisesti
- Vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja
- Toteuttaa kustannustehokas ja vaikuttava palvelurakenne

Keinot tavoitteiden saavuttamiseksi

- Mahdollisemman laaja sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio
 - palvelukokonaisuus saman johdon ja budjetin alle
 - ihmisten palvelutarpeet huomioidaan kokonaisuutena
 - selkeä ja tehokas hallinto
- Vahva kansallinen ohjaus
- Asiakkaiden ja henkilöstön osallistaminen
 - Valinnanvapaus, palvelusetelit uusi tapa tehdä työtä???
- Mitä nämä tarkoittavat?

Palvelujen tuotantotavat

- Nykyisin käytävissä olevat
 - kuntayhtymän (19 max) oma tuotanto
 - kuntayhtymien välinen yhteistoiminta
 - ostopalvelut
 - palvelusetelit
- Järjestämispäätöksessä keskeiset linjaukset tuotannon toteutuksessa
 - Tuottamisvastuussa oleva kuntayhtymä on ostopalveluiden hankkija ja palvelusetelin antaja

Sote-uudistuksen vaihtoehtoja nyt

1. **Kuntayhtymämalli** (vrt. Sairaanhoidopiirit)
 - Eri puolilla Suomea näitä malleja on ja suunnitellaan
2. **Maakuntamalli** (vaalit, verotus, 2.asteen koulutus)
 - tuleeko liian iso?
3. **Sote valtion vastuulle** (vai vain erikoissairaanhoito)
4. **Ei tehdä koko uudistusta** eli jatketaan nykyisellä mallilla

Soten tärkein lenkki on rahoitus

- Jos soten rahoitus ei ole riittävän vahvalla pohjalla
 - Mikään organisaatiomalli ei toimi alimitoitetulla pohjalla
 - Jatkuvat säästötoimet edessä, henkilöstön lomautukset, henkilöstön alimitoitus, kuntouttavaan hoitoon ei jää aikaa
 - Ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin ei löydy rahoitusta
 - Henkilöstön jaksaminen koetuksella

Sote-sektori rahoitetaan nyt seuraavasti:

• Kunnat	38%	Työnantajat	2%
• Valtio	32%	Vakuutusyhtiöt	2%
• Kotitaloudet	15%	Muut	1%
• Kela	10%		

Sote rahoitus muuttuu

(monikanavarahoitustyöryhmän esittämät mallit)

1. Sote- alueille verotus ja vaaleilla valittava valtuusto
2. Kuntien ja valtion verotus
3. Kunnat maksavat kuten nyt +valtionosuudet ja sairaanhoito-vakuutusmaksut ohjataan sote-alueille
4. Valtio kerää sote-maksun ja ohjaa sen sote-alueille.
- kunnilla säilyy osa maksuvastuusta.
5. Vakuutusrahasto joka kattaa kaikki sote-palvelut

Ikääntymisen aiheuttama lisäpaine kustannuksiin

- Huoltosuhteenmuutos vuonna 2020
 - 100 työikäistä kohti on noin 65 lasta ja vanhusta
- Vuonna 2030 se on edelleen kasvanut
- Vuonna 2012 koko soten menot olivat 25,7 mrd€
- Vanhustenhoidossa lisäkustannuspaine näyttää suurelta 4,5 mrd€/ vuosi jo vuonna 2030

Tulevaisuuden haasteita

- Kuntatalous
- Ikärakenteen muutokset
- Työurien pidentäminen
- Henkilöstömitoitus
- Lomautukset ja säästöt
- Henkilöstön saatavuus
- Eläköityminen, enemmän eläkkeelle kuin uusia työntekijöitä tulossa
 - Digitalisaatio, työntuottavuus kasvaa, maahanmuutto lisääntyy

Hyvät palvelut voidaan turvata, jos...

- Poistetaan päällekkäisiä järjestelmiä
 - Otetaan teknologia käyttöön
 - Ennaltaehkäisyyn on panostettava
 - Pidetään hoitoala houkuttelevana työpaikkana
 - Rakennetaan toimiva yhteistyö eri henkilöstöryhmien välille
 - Turvataan riittävät määrärahat soten talousarvioihin
 - Ei lomauteta henkilöstöä
 - Huolehditaan oikeasta henkilöstömitoituksesta
- JA SAADAN TEHTYÄ HYVÄ SOTE-UUDISTUS

Lisäinfoa: www.superliitto.fi

KIITOS

